

KUUROJEN
LIITTO

VUOSI- KERTOMUS 2024

KUUROJEN
LIITTO

VUOSIKERTOMUS 2024

Sisällysluettelo

Kuurojen Liitto.....	4	
Toiminnanjohtajan katsaus	5	
VIITTOMAKIELI- JA VAIKUTTAMISTYÖ		
Oikeuksienvalvonta.....	6	
Viittomakielityö.....	11	
Kehitysyhteistyö	12	
Viittomakielinen kirjasto	13	
VIESTINTÄ JA VERTAISTUKI		
Viestintä	14	
Vertaistukitoiminta	18	
Kulttuurituotanto	19	
Nuorisotyö.....	21	
ALUETYÖ		
Viittomakielinen palveluohjaus	22	
Järjestötoiminta	24	
Kaveritoiminta.....	26	
Digituki.....	27	
HALLINTO		
Talous.....	28	
Varainhankinta	30	
Henkilöstö.....	31	
Hallinto- ja tukipalvelut.....	32	
JOHTORYHMÄ JA LUOTTAMUSORGANISAATIO.....		33
EDUSTUKSET JA TOIMIKUNNAT		35
KUUROJEN KANSANOPISTO		36
KONSERNIYHTIÖT		37
JÄSENYHDISTYKSET		38

TOIMITUS

Tiina Vihra ja Annika Posti

TAITTO

Annika Posti

PAINO

PunaMusta Oy

Kuurojen Liitto ry
PL 57, 00401 Helsinki
kuurojenliitto.fi

KUUROJEN
LIITTO

KUUROJEN LIITTO RY

Perustettu 1905

Jäsenyhdistyksiä 37

Jäseniä yhdistyksissä 3 403

Julkaisu

Kuurojen lehti – Dövas tidskrift

Toimipaikat

- Keskustoimisto, Valkea talo, Haaga, Helsinki
- Aluetoimistot: Helsinki, Kuopio, Mikkeli, Oulu, Rovaniemi

Arvomme

- Ihmisarvon kunnioittaminen
- Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
- Asiakslähtöisyys
- Luotettavuus
- Yhteisöllisyys
- Dynaamisuus

Missiomme

Kuurojen Liiton tehtävä on taata kuurojen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutuminen.

Visiomme

Viittomakieli elää vahvana moniarvoisessa, monikielissä ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Kuurojen Liitto on alansa johtava etu- ja palvelujärjestö sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kuurojen Liiton vuosia 2021–2025 koskevat yhteiset strategiset tavoitteet

- 1) Tiedonsaanti kotimaisilla viittomakielillä on vahvistunut.
- 2) Viittomakielisiä palveluja on saatavilla kaikenikäisille.
- 3) Tulkkauspalvelut vastaavat viittomakielisten asiakkaiden tarpeisiin eri elämän osa-alueilla.
- 4) Viittomakieliset työllistyvät yhdenvertaisesti muihin kansalaisiin nähden.
- 5) Kotimaisten viittomakielten sekä viittomakielisen kulttuurin elinvoima on vahvistunut kielenelvytyksen keinoin.

Luottamus koetuksella

– silti eteenpäin askel askeleelta

Vuosi 2024 oli monin tavoin haasteellinen hallituksen leikkausten ja viittomakielisiin palveluihin kohdistuneiden heikennysten vuoksi. Tämä on koetellut viittomakielisten uskoa siihen, että yhteiskunta pitää huolta yhdenvertaisuuden ja perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta. Vuoteen mahtui kuitenkin myös edistysaskeleita, onnistumisia ja uusia avauksia.

Sosiaaliturvaan kohdistuneet leikkaukset ja kustannusten nousu ovat heikentäneet pienituloisten toimeentuloa. Tämä herätti huolta myös liiton syksyllä alkaneella strategiakiertueella. Lisäksi sote-järjestöjen avustuksiin kohdistui mittavia leikkauksia, joiden seurauksena liitossa jouduttiin käymään raskaat muutosneuvottelut. Asiakkaiden huoli palvelujen saatavuudesta oli aiheellinen, mutta yhteistyökumppanien kanssa pystyttiin koordinoimaan päivystystä ja avun saantia. Vuoden aikana seurattiin tarkasti leikkausten vaikutuksia viittomakielisten palveluihin, tiedonsaantiin ja koulutukseen.

Liitto osallistui aktiivisesti sosiaali- ja terveysministeriön STEA-avustusrjestelmää koskevaan selvitykseen. Raportin sisältö herätti huolta järjestökentällä, sillä siinä ehdotettiin järjestöjen itsenäisyyden merkittävää kaventamista. Lisäksi raportti sivuutti vähemmistöt, yhdenvertaisuuden ja perusoikeudet. Uudistuksista on käytävä avointa keskustelua, jotta vaikutukset järjestöihin ja kansalaisyhteiskuntaan voidaan arvioida.

Liitto on jo pitkään tehnyt työtä sen eteen, että uusi vammaispalvelulaki turvaisi perheiden oikeuden saada viittomakielien opetusta. Tämä oikeus sisältyy nyt lakiin, joka astui voimaan vuoden 2025 alussa.

Tulkkauspalvelujen rajoituksia – kuten kieltoa tulkata ääni- ja kuvatalenteita – pyrittiin määrätietoisesti purkamaan. Tähän sisältyi mm. vetoamus 19 järjestön voimin Kelalle, Kela-valtuuston tapaaminen sekä keskustelut ministeriön edustajien kanssa. Vetoomuksessa ja tapaamisissa vaadittiin tulkkauspalvelun selkeyttämistä kokonaisuudistuksella.

Tekstipuhelupalvelun päättymisen vuoden lopussa oli uusi isku viittomakieliselle yhteisölle. Liitto sopi sosiaali- ja terveysministeriön ja Kelan kanssa, että palveluiden kehittämistä jatketaan yhteistyössä. Viestimme oli selvä: asialla on kiire ja vaihtoehtoiset viestintätavat on otettava nopeasti käyttöön.

Vuoden mittaan ministeriöiltä tiedusteltiin hallitusohjelman viittomakielisiä koskevien kirjausten toimeenpanoa, mutta tapaamisissa vedottiin toistuvasti leikkausten välttämättömyyteen, eikä toteutukseen löytynyt resursseja. Positiivista oli kuitenkin, että totuus- ja sovintoprosessin valmisteluun oli budjetissa varattu rahoitus, jolloin oikeusministeriö saattoi palkata erityisasiantuntijan tähän tehtävään.

Valonpilkahduksia nähtiin myös. Uusi Nuppu-kielikerhotoiminta viittoville lapsille käynnistyi Bovallius-säätiön rahoituksella. Tavoitteena

Heidi Koivisto Robertson

on tarjota lapsille vertaistukea ja vanhemmille tilaisuuksia verkostoitua. Myös suomenruotsalaisen viittomakielien elvytysprojekti sai jatkoa.

Vuoden suurin yhteisöllinen tapahtuma oli Kuurojen 32. valtakunnalliset kulttuuripäivät Helsingissä. Vuosien varrella pienestä tapahtumasta on kasvanut valtakunnallinen juhla, jolla on erityinen paikka viittomakielisten sydämessä. Toimintavuonna valmisteltiin myös tulevaa liiton 120-vuotisjuhlavuotta.

Syksyllä käynnistyi strategiakiertue uutta strategiaa 2026–2030 varten. Tilaisuuksissa käytiin syvällistä keskustelua viittomakielisten arjen esteistä ja toiveista vuoteen 2030 mennessä. Esille nousivat mm. tulkkauspalvelun ongelmat, työelämän yhdenvertaisuus, palveluiden saavutettavuus, lasten oikeus viittomakieleen ja yhdistysten tulevaisuus.

MARKKU JOKINEN
TOIMINNANJOHTAJA

VIITTOMAKIELI- JA VAIKUTTAMISTYÖ

Vuonna 2024 viittomakieli- ja vaikuttamistyö kattoi oikeuksienvallvonnan (STEA: Ay), viittomakielityön (STEA: Ak9 ja OKM), Viittomakielisen kirjaston (OKM) sekä kehitysyhteistyön (UM). Toimintavuonna 2024 prosessissa työskenteli 14 työntekijää.

Vuoden lopussa käynnistyi kolmi-vuotinen viittovien lasten kielikerho (NUPPU) -toimintamallin kokeilu, jota rahoittaa Bovallius-säätiö. Kerhotoimintaa koordinoi osa-aikainen työntekijä ja kerho-ohjaajat tukiryhmän tuella. Toiminta toteutetaan yhteis-

työssä kuurojenyhdistysten, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liiton (KLVL) yhdistysten ja Suomen Kuurojen Urheiluliiton (SKUL) urheiluseurojen kanssa.

Toimintavuonna kohdattiin myös merkittäviä haasteita, kun rahoitus supistui tai päättyi monilla sektoreilla, mikä johti palveluiden lakauttamiseen. Liiton kirjastopalvelut päättyivät kesällä, ja vuoden lopussa päättyi myös STEAn rahoittama tekstipuhelupalveluhanke (TPP), mikä heikensi viittomakielisten ja kuurojen

omakielisiä palveluja merkittävästi. Suomenruotsalaisen viittomakielin Språkstyrka-hankkeelle saatiin kuitenkin opetus- ja kulttuuriministeriöstä jatkorahoitusta vuodelle 2024.

Tulkkauspalveluiden osalta tehtiin aktiivista vaikuttamistyötä asiakkaiden oikeuksien edistämiseksi, jotta viittomakielisten palveluiden saavutettavuus turvataan jatkossakin.

KAISA ALANNE
JOHTAJA

Oikeuksienvallvonta

Oikeuksienvallvonnessa keskeistä on asiakaslähtöisyys sekä kohtamisissa että laajemmin oikeuksien edistämisessä. Asiakkaita tuetaan asioiden hoidossa, ja heidän kohtaamistaan ongelmista viestitään viranomaisille, jotta niihin voidaan puuttua. Erityisasiantuntijat antoivat neuvontaa niin asiakkaille kuin viranomaisillekin. Toimintavuonna

eniten työllistivät Kelan tulkkauspalvelu, viittomakielin perheopetus ja perusopetukseen liittyvät kysymykset.

Uuden vammaispalvelulain viimeistely jatkui, ja se vahvistettiin 30.12.2024. Laissa perheiden oikeus viittomakielin opetukseen on turvattu vahvemmin kuin koskaan aiemmin. Orpon hallitus aikoo

Annetut
lausunnot

44 kpl

Huhtikuussa järjestöt ja sosiaali- ja terveysministeriön edustaja vierailivat Kelassa keskustelemassa tulkkauspalvelusta.

Yksilötason lausunnot

29 kpl

lisäksi vahvistaa viittovien lasten asemaa opetuksessa sekä parantaa tiedonsaantia hätätilanteissa, mutta toimintavuonna nämä kaksi asiaa eivät edenneet.

Oikeusienvalvonta seurasi tiiviisti Kelan tulkkauspalvelun toteutumista

ja reagoi asiakkaiden ongelmiin monin tavoin. Vuonna 2024 ajankohtaisia asioita olivat tulkkauspalvelun kokonaistilanteen arviointi, työelämätlukkaus, Kelan tulkkauspalveluiden hankinta sekä ääni- ja kuvatallenteiden tulkkaukseen liittynyt rajoite. Liitto tapasi Kelan pääjohtajan ja työntekijöitä sekä Kelan valtuutettuja. Vaikuttamistyöhön saatiin laaja yhteistyöverkosto muista järjestöistä, ja kannanottoihin (4 kpl) saatiin mukaan jopa 22 allekirjoittajajärjestöä. Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä (TTYR) vahvisti keskusteluja puhe- ja kehitysvam-majärjestöjen kanssa, lisäksi liitolla

on edustus Kelan tulkkauspalvelun yhteistyöverkostossa ja puhevammaisten neuvottelukunnassa.

Viitotaan yhdessä -kampanja sai luontevaa jatkoa, kun S. ja A. Bovaliuksen säätiö myönsi rahoituksen kolmivuotiselle viittovien lasten kielikerho -kokeilulle. Helsingissä käynnistyi viittomakielinen varhaiskasvatus 1.8.2024, ja sen piiriin siirtyi viisi viittovaa lasta. Liitto ja kumppanit kouluttivat päiväkodin henkilöstöä sekä jatkoivat asian seurantaa. Myös Jyväskylässä käynnistyi vastaavaa toimintaa.

Tekstipuhelupalvelu (TPP) päättyi vuoden lopussa. Asiasta neuvotel-

Kuurojen Liton arkisto

Kuurojen Liitto osallistui elokuussa Vammaisfoorumin järjestämään Vammaisvoimaa! Funkiskraft! -tapahtumaan. Puheenjohtaja Jaana Aaltonen nosti puheenvuorossaan esiin viittomakielen tulkkaukspalvelujen turvaamisen sekä lasten oikeuden käyttää viittomakieltä kotona, päiväkodissa ja koulussa.

tiin vielä joulukuussa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa, ja samalla ministeriölle toimitettiin palvelun lopettamiseen liittyvää asiakaspalautetta. Palvelun päättymisestä tiedotettiin liiton omissa kanavissa sekä Ylen ja MTV3:n kautta (yhteensä 14 kertaa). Hyvinvointialueille annettiin kohdennettua neuvontaa vaihtoehtoisista ratkaisuista. Lisäksi eduskunnassa jätettiin joulukuussa kirjallinen kysymys TPP:n päättymisestä

Johtaja ja erityisasiantuntijat osallistuivat toimintavuonna useisiin luottamustoimiin, kuten Ihmisoikeuskeskuksen valtuuskuntaan, oikeusministeriön viittomakieli-

asioiden neuvottelukuntaan, kirkon esteettömyys- ja saavutettavuus-neuvottelukuntaan sekä Vammaisfoorumin eri työryhmiin. He toivat viranomaisten tietoisuuteen viittomakielisten ja kuurojen kielellisten ja ihmisoikeuksien toteutumiseen liittyviä faktoja sekä näiden ryhmien kohtaamia haasteita.

Oikaisuvaatimuksia ja kanteluita

11 kpl

Annika Posti

Viittomakielten päivän webinaarissa 12.2.2024 jaettiin Vuoden viittomakieliteko 2023 -palkinto Miguel Peltomaalle, joka viittomakielisenä artistina lisäsi suomalaisten tietoisuutta viittomakielestä ja -kielisistä mm. sosiaalisessa mediassa, UMK:n juontajana ja kappaleiden tulkitsijana sekä kulttuurigaalassa. Webinaaria seurasi 130 henkilöä.

Suomenruotsalaisen viittomakielen Språkstyrka-hanke

Språkstyrka-hanke jatkoi suomenruotsalaisen viittomakielen elvytystyötä ja kieltä vahvistavia toimenpiteitä. Työ elvytysohjelman parissa eteni, ja joulukuussa järjestetyssä kuulemisessa 24 eri viranomaista, järjestöä, yritystä ja yksityishenkilöä antoi ohjelmaan liittyviä kommentteja.

Loppuvuodesta järjestettiin suomenruotsalaisen viittomakielen seminaari yhteistyössä Finlands-svenska teckenspråkiga rf:n sekä Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen kanssa. Kaksipäiväisessä seminaarissa esiteltiin ajankohtaista tutkimusta ja tutustuttiin syksyllä julkaistuun suomenruotsalaisen viittomakielen korpuksen.

Suomenruotsalaista viittomakieltä omaksuvat lapset saivat verkkovälitteistä opetusta Ytteressen koululta, ja perheet pääsivät tapaamaan toisiaan Språkmentor-toiminnan kautta. Lisäksi Humakin kanssa työstettiin ratkaisuja suomenruotsalaisen viittomakielen tulkkipulaan.

VIKKE-projektiin ja Papunetin uusille ruotsinkielisille sivuille tuotettiin ruotsinkielistä materiaalia.

LAUSUNNOT 2024

- Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027
- Sosiaali- ja terveysministeriö: Vetoomus tulkkauspalveluiden kokonaistilanteen arviointiin
- Digipalveluiden saavutettavuuden kuulemistilaisuus + kirjallinen lausunto
- Ehdotus Kelalle käytettävissä olevien tulkkien etsinnän helpottamiseksi
- Kannanotto Kelan linjaukseen ääni- ja kuvattallenteiden tulkkauksesta
- HE-luonnos uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamisesta (VN/24520/2023)
- Opetushallituksen kommentointipyyntö tulkitsemis- ja tulkkauspalveluja koskevaan ohjeistukseen
- Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa
- Hallituksen esityksen luonnos perusopetuslain muuttamisesta (VN/32974/2023)
- Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismintorjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä (VN/27386/2023-VNK-31)
- Vammaisneuvoston toimintaohjelman kuuleminen, kirjallinen lausunto
- Lainvalmistelun kuulemisoppaan uudistaminen
- Hallituksen esitys laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta (VN/17882/2024)
- Vetoomus kotolain KOTO24-suunnitelmien osalta kuurojen maahanmuuttajien tilanteesta
- Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus, VN/15985/2024)
- Finlandssvenska teckenspråkets revitaliseringsprogram – utkast
- AMK-valintakokeen yksilölliset järjestelyt / hakijaohje kommentoitavaksi
- Lausuntopyyntö asemanhaltijan tehtävien järjestämisestä Suomessa (VN/14164/2024)
- Hallituksen vuosikertomus 2023, liite 3 (K 2/2024 vp)
- Poliisihallituksen sidosryhmäkysely
- Kannanotto vammaispalvelulain soveltamisalasta
- Hallituksen esitys paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista (VN/12842/2024)
- Kulttuuripoliittinen selonteko
- Ammatillisen koulutuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutusten arviointi -ryhmähaastattelu (Vammaisfoorumi)
- Selvitysmies Mika Pyykölle lausunto STEA-leikkausten kohdistumisesta
- Hallituksen esitys 114/2024 perusopetuslain muuttamista (oppimisen tuki)
- Hallituksen esitys 114/2024 perusopetuslain muuttamista (oppimisen tuki), Vammaisfoorumin yhteislausunto
- Tulkitsemispalvelut varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa
- Opetushallituksen järjestökuuleminen: esi- ja perusopetuksen tuen uudistus ja ops-perusteiden päivitys
- Hallituksen esitys 122/2024 laeiksi vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain 4 §:n muuttamisesta
- Kirkon viittomakielisen työn linjaus
- Lausuntopyyntö perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista
- Hallituksen esityksen luonnos kansalaisuuslain muuttamisesta (VN/28596/2023)
- Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Viittomakielityö

Viittomakielten sanakirjatyo eteni monilla osa-alueilla. Suvi-sanakirjaan tuotettiin laaja kokonaisuus sormiaakkosista kolmelta eri aikakaudelta, sisältäen myös esimerkkejä sanojen sormittamisesta. Suomalaisen viittomakielen Suvi-sivustolle lisättiin noin 60 uutta viittoma-artikkelia, mm. urheilusta, paikanimistä ja Kalevalan henkilöistä. Suomenruotsalaisen viittomakielen sanakirjaan ryhdyttiin toimittamaan 30 artikkelia yleisesti käytetyistä viittomista. Kuvailevien viittomien osioon tuotettiin sisältöä muokkamalla aiemmin julkaistuja esimerkkivideoita.

Rahoituksen vähentymisen myötä työtiimin henkilöresurssit pienenivät ja kielineuvontapalvelun vastaa-misaikaa jouduttiin pidentämään 7 päivään. Tämän vuoksi kaikkiin kiireellisiin kysymyksiin ei enää ehditty vastata ajoissa. Suomalaisen viittomakielen osalta tämä vähensi neuvontaan tulleiden yhteydenot-

tojen määrää 25 % ([ks. tilastotiedot 2019–2024](#)). Asiakaskyselyn mukaan 55 % neuvonnan käyttäjistä oli kuitenkin ollut tyytyväinen vastaa-misnopeuteen ja 45 % vaihtelevasti tyytyväinen. Kysyjistä 74 % oli saanut ratkaisun kieliongelmaansa ja 30 % osittaisen ratkaisun. Tarjolla oleviin yhteydenottotapoihin sekä yleisimpään vastaustapaan, viitottuun videoon, oli tyytyväisiä 96 % kyselyn vastaajista. Saamia vastauksia jakoi 73 % palvelun käyttäjistä.

SignWiki-kansalaissanakirjojen toiminnan puitteissa järjestettiin vuoden aikana useita kielipajoja ja tapaamisia yhteistyössä Jyväskylän yliopiston viittomakielen keskuksen, Pitäjänmäen koulun, kuurojenyhdistysten, kuurojen seurakuntatyön, Humakin ja liiton vertaistukikurssin kanssa.

Neljässä työpajassa käsiteltiin suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen erityispiirteitä ja viittomien merkitystä eri käyttö-

tilanteissa. Pitäjänmäen koulussa puolestaan toteutettiin kahdeksan kertaa viittomakielikerho, ja lapset osoittivat suurta motivaatiota ja aktiivisuutta viittomiseen. Muut työpajat ja tapaamiset pidettiin osana eri tapahtumia, kuten HELsignissa, kulttuuripäivillä ja perheiden pikkujouluissa. Lisäksi yhteistyössä Bovallius-säätiön rahoittaman viittovien lasten kielikerho -hankkeen kanssa toteutettiin kielimento-ri-työpajat Tampereella ja Turussa. Vuoden lopussa SignWiki-vapaaehtoisille järjestettiin asiakasraati, ja raatilaisten mukaan työpajat olivat voimaannuttavia ja vahvistivat yhteisöllisyyttä.

Työpajojen ja opiskelijayhteistyön tuloksena SignWikin suomenruotsalaisen viittomakielen sivustolle lisättiin 271 uutta viittomasivua. Suomalaisen viittomakielen sivustolle tuotettiin 411 uutta viittomasivua, 12 keskustelusivua ja 146 päivitettyä sivua.

Annikka Hamäläinen

Viittomakielityön esitelypöytä Euroopan kielten päivänä 26.9. Helsingin keskustakirjasto Oodissa.

Kehitysyhteistyö

Vuonna 2024 Kuurojen Liitolla oli käynnissä viisi kehitysyhteistyöhanke kumppanijärjestöjen kanssa.

- Albanian (ANAD) ja Kosovon (KAD) kuurojen liittojen edunvalvonnan, järjestötoiminnan, viittomakielen, tulkikoulutuksen ja kuurojen opetuksen kehittäminen (2022–2025).
- Malawin kuurojen liiton (MANAD) järjestö-, edunvalvonta- ja viittomakielityön tukeminen (2022–2025).
- Kambodzhin kuurojen yhteisön ja sen johtajuuden vahvistaminen (2022–2025).
- Ruandan kuurojen liiton (RNUD) järjestöhanke (2023–2025).

Kosovossa ja Albaniassa vahvistettiin kuurojen yhteisön tietopohjaa ja kumppanijärjestöjen vaikuttamistyötä. Seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän ehkäisykoulutuksiin osallistui yli 200 henkilöä, ja aiheesta laadittiin toimintaohjelmat. Kosovossa aloitettiin viittomakielin esiselvitys yhdessä hallituksen ja oikeusasiantuntijoiden kanssa, ja lakiesityksen valmistelu alkaa vuonna 2025. Albaniassa vaikuttamistyön tuloksena saatiin sitoumus ministeriöiden välisen työryhmän perustamisesta tulkkauspalvelulain laatimiseksi. Neljä kuuroa viittomakielenkouluttajaa sai Humakin myöntämän pätevyyden, ja Albaniassa hyväksyttiin viittomakielen koulutusohjelma, joka luo pohjan uusille koulutuksille ja edistää viittomakielisen opetuksen ja tulkkauspalvelujen kestävyttä.

Malawissa jatkettiin viittomakielen

Malawi National Association of the Deaf MANAD

Malawissa kuurojen lasten vanhemmille tarjottiin viittomakielen opetusta ja tietoa kuuroudesta.

sanakirjatyötä ja koulutettiin uusia viittomakielen opettajia. MANAD laajensi viittomakielen opetusta 19 alueelle, ja kiinnostus kielistä kohtaan on kasvanut. Kuurojen lasten vanhempia tuettiin yhteistyössä Save the Childrenin ja World Visionin kanssa, ja heille tarjottiin viittomakielen opetusta sekä tietoa kuuroudesta. Myös varhaiskasvatuksen ammattilaisia ja kuurojen lasten opettajia koulutettiin. Lisäksi panostettiin nais- ja nuorisotyöhön sekä seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan ennaltaehkäisyyn.

Kambodzhassa käynnistettiin vuonna 2024 pitkäkestoinen johtajakoulutus, jonka tavoitteena on perustaa ensi ohjelmakauden aikana

(2026–2029) kuurojen paikallisyhdistyksiä ja kansallinen liitto. Osallistujien osaaminen ja itsevarmuus ovat jo vahvistuneet merkittävästi.

Ruandassa vuonna 2023 aloitettu hanke on lisännyt järjestöjen kapasiteettia ja johtanut uusien paikallisjärjestöjen perustamiseen. Viittomakielen opetusta on tarjottu kielettömille kuuroille, ja paikallisyhteisöt ovat vahvistuneet. Lisäksi on kehitetty seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan ennaltaehkäisyä sekä raportointimenetelmiä.

Kaikille hankkeille on laadittu jatkosuunnitelmat vuosille 2026–2029, ja avustuspäätökset saadaan loppuvuonna 2025.

Viittomakielinen kirjasto

Vuonna 2024 kirjasto julkaisi 92 uutta nimikettä, joista 70 oli kirjaston omaa tuotantoa, 12 muiden tuottamaa aineistoa ja 10 linkkiä muiden julkaisemaan aineistoon. Vuoden lopussa kirjastossa oli noin 1400 eri nimikettä. Vuoden aikana kirjastossa katsottiin aineistoa yhteensä yli 81 000 kertaa. Uutuuksien ohella asiakkaiden suosiossa olivat lasten sadut, lorut ja pelit sekä erilaiset sanakirjat.

Aineiston tuotannossa kirjasto jatkoi hyvää yhteistyötä liiton viestinnän ja kulttuurituotannon kanssa. Yhteistyönä viestinnän kanssa kirjasto toteutti Verkkobiilet 2024, joista tehtiin tallenne kirjastoon. Kirjasto tallensi ja julkaisi

kuurojen kulttuuripäivien esitykset. Kuurojen lehden kanssa toteutettiin livejournalismitapahtuma, jonka esitykset tallennettiin kirjastoon. Kirjasto teki tiivistä yhteistyötä viittomakielisten teatteri- ja kulttuuritoimijoiden kanssa ja tallensi lähes kaikki vuoden aikana valmistuneet viittomakieliset näytelmät. Kirjasto osallistui Ylen tuottaman ja striimaaman radio-ohjelman ”Tämän runon haluaisin kuulla” suunnitteluun. Ohjelmassa viittomakielinen runous huomioitiin ensimmäistä kertaa. Kirjasto teki yhteistyötä tulkkeja kouluttavien ammattikorkeakoulujen kanssa tarjoamalla opiskelijoille aineistoa käännös- ja tekstitysharjoituksia varten.

Kirjasto keräsi toiminnastaan palautetta asiakaskyselyllä. Vastanneista noin 70 % käy kirjastossa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Heistä 64 % etsi viihdettä, 43 % tietoa ja 11 % käytti kirjastoa viittomakielen opiskelun tukena. 72 % vastasi kirjaston tuottavan hyvää mieltä, ja 89 % suosittelisi kirjastoa ystävilleen. Kirjastoon toivottiin lisää lapsille ja erityisesti nuorille suunnattua aineistoa sekä viihdettä, draamaa ja opetusmateriaalia.

Lokakuussa kirjasto täytti 10 vuotta. Merkkipaalua juhlittiin yhdessä liiton työntekijöiden kanssa.

Viittomakielinen kirjasto julkaisi kuusiosaisen sarjan Pietarsaareissa vaikuttaneesta Hellören perheestä.

VIESTINTÄ JA VERTAISTUKI

Vuosi 2024 oli täynnä merkittäviä tapahtumia ja kohtaamisia. Samalla se oli sopeutumisen ja uusien ratkaisujen vuosi. Onnistumisia nähtiin erityisesti kulttuurin ja yhteisöllisyyden saralla: Kuurojen 32. valtakunnalliset kulttuuripäivät Helsingissä, HELsign-tapahtuma, Verkkobileet ja koko perheen pikkujoulut kokosivat eri-ikäisiä viittomakielisiä yhteen taiteen, ajankohtaisten teemojen ja vertaistuen äärelle.

Viestintä tavoitti laajan yleisön erityisesti sosiaalisessa mediassa, mutta myös valtakunnallisissa medioissa. Aiheet eivät aina olleet helppoja – kuten tekstipuhelupalvelun lakkautus ja tulkkauspalvelun

rajoitukset – mutta jäsenistö kokee, että viittomakielisen viestintämme avulla he mm. tuntevat oikeutensa paremmin. Kouluvierailut olivat suosittuja, ja uusi uutiskirje sai hyvän vastaanoton.

Vertaistuen kurseille osallistui 155 henkilöä. Kurssit on arvioitu erinomaisiksi, ja ne koetaan tärkeiksi elämän nivelvaiheissa. Myös nuorisotyön leirit ovat vahvistaneet nuorten yhteisöllisyyttä. Vuosi päättyi nuorisopäivillä Turussa, jossa valittiin uusi nuorisotoimikunta ja vierailtiin Merimajalla.

Vuoteen mahtui myös haasteita. Kuurojen Videon tuotantotapaa uudistettiin taloudellisesti kestä-

vämmäksi. Resurssien niukkuudesta huolimatta yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen ovat kannatelleet toimintaa.

Viestinnän ja vertaistuen prosessiin kuuluvat kulttuurituotanto (Taike), nuorisotyö, vertaistuen kurssit (STE: Ak15), tiedotus, Kuurojen lehti ja kuurojen tiedonsaanti (STE: Ak14), Kuurojen Video (hyvinvointialueiden maksusitoumukset) sekä varainhankinta. Prosessissa työskenteli vuoden lopussa 13 työntekijää.

LAURA PAJUNEN
JOHTAJA

Viestintä

Viestinnän vuoteen mahtui monenlaista sisältöä, vaikka kaikkia toimintasuunnitelman tavoitteita ei voitu täysin toteuttaa taloudellisten resurssien niukkuuden vuoksi. Sisältöä tuotettiin edelleen neljällä kielellä, ja eri kanavilla julkaistiin runsaasti ajankohtaissisältöä, tiedotteita ja kampanjoita ja suoria verkkolähetyksiä. Uutena palveluna toimintaan vakiintui kerran kuussa lähetettävät uutiskirjeet, suomeksi

ja ruotsiksi. Niiden tilausmäärät jatkoivat kasvuaan, ja uutiskirjeet saivatkin parhaimman arvosanan jäsenkyselyssä. Suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä toteutetut viikkokatsaukset ilmestyivät kahden viikon välein. Viittomakielisistä syventävistä sisällöistä vuoden katsotuin oli uutinen kulttuuripäivien tapahtumista. Ajankohtaisvideoita tuotettiin kaikkiaan 63 kpl, ja teemoista pinnalla

olivat erityisesti presidentinvaalit, tekstipuhelupalvelun päättyminen ja tulkkauspalvelun tilanne.

Suoria lähetyksiä toteutettiin 4 kpl, joista seuratuin oli kansainvälisen kuurojen viikon Verkkobileet. Tapahtuma välitti yhteisölle iloa ja voimaa arkeen, ja lähetystä katsottiin kodeissa ja yhdistysten järjestämissä verkkobilekatsomoissa.

Presidentinvaaleista toteutettiin kampanja, jossa kaikille ehdokkaille

esitettiin kysymyksiä viittomakielisten oikeuksiin ja asemaan liittyen. Vastauksista koostettiin verkkosivukokonaisuus, jossa kaikki kysymykset ja vastaukset olivat viitottuina sekä suomalaisella että suomenruotsalaisella viittomakielellä. Loppuvuodesta puolestaan kampanjoitiin vapaaehtoistoiminnasta yhteistyössä aluetyön kanssa. Kampanjassa julkaistiin liiton somekanavilla yhteensä 7 videota. Sosiaalisessa mediassa keskityttiin Facebookin ja Instagramiin, erityisesti Reels-videoihin. Facebookissa kattavuus kasvoi jopa 77 %. X:n toimintaympäristön koettiin muuttuneen, ja sen käyttö jäi vähäiseksi.

Vaikuttamisviestinnässä huomioitiin vahvasti myös järjestötoiminnan leikkaukset, Kelan tulkkauspalvelun muutokset ja EU-vaalit, joihin liittyen julkaistiin liiton vaaliteesit-sivukokonaisuus. Mediatiedotteita lähetettiin yhteensä 12 kpl, ja medianäkyvyys oli lähes edellisvuoden tasolla. Bud-

Heidi Kivistö Robertson

Kuurojen lehti tuotti livejournalismin tapahtuman Rivien välissä neljättä kertaa.

jettitilanne vaikutti kuitenkin siihen, että liitto jäi pois Maailma kylässä -festivaalilta ja Pride-kulkueen koordinoiti toteutettiin pienemmin resurssein.

Viestintä osallistui #Saavuta2024-seminaariin omalla esit-

telypöydällä, ja Ylen saavutettavuusraadissa käytiin keskustelua viittomakielen ja tekoälyn mahdollisuuksista ja uhkista. Lisäksi viestintä antoi oikeusministeriölle asiantuntijatukea viittomakielisen someviestinnän kehittämiseen.

Heidi Kivistö Robertson

Kansainvälisen kuurojen viikon Verkkobileet keräsivät jälleen suurimman määrän katsojia.

Kouluvierailuja toteutettiin 11 kertaa yhteensä 384 oppilaalle. Palautteissa opettajat ja oppilaat kertoivat saaneensa tietoa viittomakielistä ja ymmärrystä kuurojen elämästä. Vierailujen toivottiin olevan jopa pidempiä. Toimintavuonna ryhdyttiin myös valmistelevaan tietopakettia kuurojen vauvojen perheille.

Verkkosivuja kehitettiin edelleen

mm. tekemällä iso päivitys, joka korjasi jatkuvasti rikkoutuvat uutislinkit. Saavutettavuutta parannettiin lisäämällä uutiskortteihin video-ikonit. Samat asiat kiinnostavat sivuillamme edelleen: tapahtumat, yhteystiedot, ajankohtaiset asiat ja viittomakielen opiskelu. Myös ruotsinkielinen etusivu on säilynyt Top 10-listalla. Yhdistyshuone oli edelleen jäsen-

yhdistysten tiedonsaannin pääsivu. Yhdistys-Facebookissa kattavuus kasvoi 18 %.

Henkilöstöviestinnässä suosituimpia olivat edelleen etätiedotustilaisuudet (5 kpl), jotka olivat yhdenvertaisesti kaikille saavutettavia. Tärkeänä tiedonlähteenä koettiin myös liiton intranet.

Suosituimmat somesisällöt

Facebook:
Kansainvälisen kuurojen
viikon tervehdys

53 400

katselukertaa

Instagram:
Viittomakielen päivän
tervehdys

16 374

katselukertaa

YouTube:
Verkkobileet 2024
suora lähetys

1 684

katselukertaa

Valokuvapankki-hanke

Hankkeessa digitalisoitiin ja luetteloiitiin liiton vanhoja valokuvia, jotka löytyivät arkistosiivouksen ja tyhjennyksen yhteydessä. Suurin osa käsitellyistä kuvista on julkaistu aiemmin Kuurojen lehdessä, joten tunnistus tehtiin vertaamalla niitä lehden valokuviin tai selvittämällä sisältö eri henkilöiltä. Hanke päättyi toimintavuonna.

KUUROJEN LEHTI

Kuurojen lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana, ja sen levikki oli 753 kappaletta. Osa lehdestä käännettiin ruotsiksi. Lukijat saivat syventävää tietoa palveluiden muutoksista, kuten tekstipuhelupalvelun lopettamisesta, Kelan tekemistä tulkkauspalvelun heikennyksistä sekä kuurojen opetuksen murroksesta ja Helsingin varhaiskasvatuksen keskittämisestä.

Yhdistyselämän tulevaisuutta pohdittiin valtakunnallisia teemayhdistyksiä esittelevässä artikkelissa. Yhdistysten historiaa dokumentoitiin myös Yhdistystarinat-sarjassa. Lapsille ja nuorille suunnattu Kaverijuttupalsta on saanut runsaasti kiitosta vanhemmilta.

Liikunta- ja urheiluaiheiden julkaisua jatkettiin yhteistyössä Suomen Kuurojen Urheiluliitto SKULin kanssa. Kahdessa numerossa oli yhteensä neljä urheiluaiheista sivua.

Huhtikuussa järjestettiin suorana lähetyksenä Rivien välissä 4 -tapahtuma, jossa katsojat pääsivät näkemään liveinä viitottua journalismia. Lisäksi tapahtuman tallenteet julkaistiin Viittomakielisessä kirjastossa. Katsojapalautteen mukaan 98 % koki saaneensa kiinnostavaa uutta tietoa, ja yli kolmannes kertoi esitysten vahvistaneen heidän identiteettiään ja lisänneen yhteisöllisyyden kokemusta.

Kuurojen lehden Facebook-ryhmän jäsenmäärä kasvoi hitaasti, ja vuoden lopussa ryhmällä oli 1 195 jäsentä.

KUUROJEN VIDEO

Kuurojen Videon ohjelmatuotannossa keskityttiin ajankohtaisteesmoihin ja muihin viittomakielisiä koskeviin aiheisiin. Hyvinvointialueiden maksusitoumuksella toteutettuja ohjelmia julkaistiin asiakaskanavalla kuurojenvideo.fi sekä postitettiin

DVD:nä noin 18 asiakkaalle.

Toimintavuonna julkaistiin 17 ohjelmaa, yhteensä kuusi tuntia, 337 asiakkaalle. Näistä koostettiin kuusi DVD-ohjelmapakettia. Palautteen perusteella eniten kiinnostivat kuurojen omakohtaiset tarinat, viittoma-

kielisen yhteisön tapahtumat sekä yhteiskunnan ajankohtaiset teemat.

Ulkoministeriön Eurooppatiedotuksen ohjelma-avustuksella tuotettiin neljä EU-aiheista ohjelmaa: "Europarlamenttivaalit", "EU vihreän kehityksen edistäjänä", "EU globaalina toimijana ja turvallisuuden tuottajana" sekä "EU ja Yhdysvaltojen vaalit". Nämä julkaistiin Viittomakielisessä kirjastossa avoimesti kaikille.

Lisäksi toimintavuonna postitettiin kirjeitä hyvinvointialueille myönteisten maksusitoumusten lisäämiseksi.

Kuurojen Videon kolmiosaisessa sarjassa EkoEvoluutio käsiteltiin ympäristöasioita ruohonjuuritasolla kansalaisen näkökulmasta. KonMari-jakson juonto kuvattiin vegaanikahvilassa.

Tarja Aalto

Vertaistukitoiminta

Mikael Johnson

Suomenruotsalaisten perheiden ja nuorten aikuisten kurssit yhdistettiin tänä vuonna.

Aikuisten
kurseille haki

75 henkilöä

Perheiden
kurseille haki

86 perhettä

Lasten
kurssille haki

52 lasta

Viittomakieliset vertaistukikurssit tarjoavat apua ja tukea eri-ikäisille viittomakielisille ja heidän perheilleen. Kurssit perustuvat osallistujien kielellisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin ja käsittelevät hyvinvointia, arkea ja perhe-elämää. Ne myös mahdollistavat vertaistuen samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien kesken.

Toimintavuonna järjestettiin yhdeksän vertaistukikurssia, ja yksi kurssi, miesten etäkurssi, peruttiin vähäisen hakijamäärän vuoksi. Vertaistukikurseille haki yhteensä 334 henkilöä (v. 2023: 336), joista 155 valittiin mukaan. Lisäksi pidettiin etänä vertaistukitoiminnan kurssien kehittämisspäivä, ja siihen osallistui kymmenen henkilöä.

Suurin osa hakijoista oli saanut

tiedon kursseista Kuurojen Liiton verkkosivuilta. Kursseista tehtiin myös painettu esite (1 500 kpl), jota jaettiin eri puolille Suomea.

Osallistujat olivat kursseihin tyytyväisiä, ja vertaistukikurssien yleisarvosana nousi edellisvuodesta: 4,5/5 (2023: 4,1/5). Palautteen mukaan kurssilaiset kokivat saaneensa paljon tietoa omalla äidinkielellään. Kurssit lisäsivät myös arkielämän taitoja ja hyvinvointia. Erityisesti vertaistuki samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien kesken toi osallistujille voimaa, iloa ja tukea arkeen.

Toteutuneet vertaistukikurssit vuonna 2024:

- Seniorikurssi
- Coda-kurssi 7-12

- Sisäkorvaistutetta käyttävien nuorten kurssi
- Suomenruotsalaisten perheiden ja nuorten aikuisten kurssi
- Äiti ja lapsi -kurssi
- Perhekurssi
- KPS perhekurssi
- Mielenrauhaa arkeen -kurssi
- Naisten etäkurssi

Kursseilla työskenteli eri tehtävissä yhteensä 59 henkilöä.

Viestinnällisessä yhteistyössä Solaris-Lomat ry:n kanssa viittomakielisille oli tarjolla yksi tuettu loma, joka peruutettiin vähäisen hakijamäärän takia.

Kulttuurituotanto

Kulttuurituotanto järjesti vuonna 2024 kaksi suurta tapahtumaa: viittomakielisen kulttuuritapahtuma HELsignin sekä kuurojen 32. valtakunnalliset kulttuuripäivät Helsingissä. Lisäksi se oli mukana kahdessa muussa tapahtumassa, kansainvälisen kuurojen viikon Verk-kobileissä sekä kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen koko perheen pikkujouluissa.

HELsign toteutettiin huhtikuussa kulttuurikeskus Kanneltalossa yhteistyössä Humakin ja Kanneltalon kanssa. Tämä kahdeksatta kertaa järjestetty ilmaistapahtuma oli ensimmäistä kertaa Kanneltalossa, ja paikka sai yleisöltä kiitosta. Päivän ohjelmaan kuului monipuolisia viittomakielisiä esityksiä ja työpajoja. Tapahtumaan osallistui arviolta 210 henkilöä, ja mukana oli 13 eri tahoa ständeillä esittelemässä toimintaansa ja myymässä tuotteita.

Teemu Lipasti-Sjöroos

HELsign keräsi arviolta 210 osallistujaa kulttuurikeskus Kanneltaloon Helsinkiin.

Vuoden suurin tapahtuma oli kuurojen 32. valtakunnalliset kulttuuripäivät, jotka järjestettiin Helsingissä 10.-12.5. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Helsingin Kuurojen

Yhdistyksen kanssa, ja päätapahtumapaikkana toimi Tanssin talo. Kulttuuripäivät saavuttivat kävijätavoitteensa: viikonlopun aikana paikalla oli noin 1 000 osallistujaa, ja eri

Heidi Koivisto Robertson

Kuurojen museon uusi näyttelytila avattiin lokakuussa 2024 Valkean talon aulaan yhteistyössä Työväenmuseum Werstaan kanssa. Pitkän tauon jälkeen avautunut pysyvä näyttely tarjoaa katsauksen viittomakieliseen historiaan ja kulttuuriin yli sadan vuoden ajalta.

sarjoissa esiintyi 142 taiteilijaa. Lisäksi tapahtumaan osallistui 38 vapaaehtoista. Esitykset saivat tuomaristolta kiitosta rikkaasta kielestä, visuaalisuudesta ja hyvästä tilankäytöstä. Palautteen perusteella yleisö nautti monipuolisesta kulttuuritarjonnasta sekä mahdollisuudesta sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Kulttuuripäivät ovat vakiintuneet viittomakielisan suurimmaksi tapahtumaksi ja tärkeäksi yhteisölliseksi kohtaamispaikaksi, mistä myös osallistujamäärä kertoo.

Syksyllä kulttuurituotanto toteutti yhdessä liiton viestinnän kanssa viittomakielisen yhteisön suositun tapahtuman, kansainvälisen kuurojen

viikon Verkkobileet -suoran lähetyksen 26.9. Vuoden viimeinen tapahtuma, koko perheen pikkujoulu, järjestettiin marraskuussa Valkeassa talossa. Sateenvarjo-verkoston kanssa toteutettu joulutapahtuma houkutteli paikalle noin 180 osallistujaa. Tilaisuus tarjosi erityisesti uusille kuulovammaisten lasten perheille tärkeän mahdollisuuden verkostoitua ja saada ensimmäisiä kontakteja viittomakieliseen yhteisöön.

Keväällä 2024 kulttuurituotanto esitteli vuoden kulttuuritapahtumia neljässä tiedostustilaisuudessa ja yhdellä etävierailulla kuurojenyhdistyksissä. Vuoden tapahtumiin osallistui yhteensä noin 1 390 henkilöä, ja

Verkkobileiden lähetystä katsottiin noin 1 500 kertaa.

Lisäksi kulttuurituotanto suunnittele tulevia vuoden 2025 kulttuuritapahtumia, kuten HELsignia, Kuurojen seniorien 20. kulttuuritapahtumaa Vaasassa toukokuussa sekä viittomakielistä filmifestivaalia Hyvinkäällä marraskuussa. Tapahtumia kehitetään yleisön palautteen pohjalta, mutta vähentynyt toiminta-avustus asettaa haasteita kuurojen kulttuuriperinnön jatkuvuudelle. Kulttuurituotanto pyrkii löytämään luovia ratkaisuja varmistakseen tapahtumien toteutumisen myös tulevaisuudessa.

Nuorisotyö

Nuorisotyön vertaistapahtumat tarjoavat 7–35-vuotiaille viittomakielisille ja viittomakieltä omaksuville lapsille ja nuorille merkityksellisiä kokemuksia, joissa he voivat kohdata toisiaan, saada vertaistukea, oppia roolimalleilta ja laajentaa viittomavarastoaan.

Vuosi 2024 oli nuorisotyölle poikkeuksellinen – Bovalliuksen tuella järjestettiin kesäleiri, LYX-päivät ja nuorisopäivät. Lisäksi saimme Paikka auki -hanketyöntekijän sekä kolme kesätyöntekijää OP-ryhmän tuella. Samalla kuitenkin vähentyneet taloudelliset resurssit pakottivat perumaan joitakin leirejä, kuten Suurleirin ja Pohjoismaisen nuorisoleirin.

Tapahtumat 2024:

- Talviurheilureissu, 13–17-vuotiaat (pääjärjestäjä SKUL, yhteistyö LapCI ry & Kuuloliitto)
- Early Easter – yhteistyö Humakin tulkkiopiskelijat ja Helsingin Kuurojen Yhdistyksen nuortenkerho NK
- Kulttisleiri ja lastendiskot, 7–17-vuotiaat
- SKUL liikuntatapahtuma
- Kesäleiri, 7–12-vuotiaat
- Yhteistyöleiri Luontoliiton kanssa, 7–12-vuotiaat
- Pohjoismaisen juniorileiri Ruotsissa, 13–17-vuotiaat
- Nuorten urheiluleiri, 13–17-vuotiaat, (pääjärjestäjä SKUL, yhteistyö LapCI ry)
- Lasten urheiluleiri, 7–12-vuotiaat
- Valtakunnalliset viittomakieliset nuorisopäivät, 18–35-vuotiaat
- LYX-päivät, 13–17-vuotiaat
- Kerhotoimintaa pääkaupunkiseu-

dulla (yhteistyö LapCI ry, Kuuloliitto ja Kuurojen Palvelusäätiö)

- Nuorten keskusteluilta, 18–30-vuotiaat
- Koko perheen pikkujoulut (yhteistyö kuulo- ja viittomakielialan järjestöt)

Yhteensä leireille ja tapahtumiin osallistui noin 430 lasta tai nuorta.

Nuorisotoimikunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Sen edustamistehtäviin kuuluivat EUDY:n yleiskokous Norjassa sekä KPNN:n kokoukset Ålissa ja Kööpenhaminassa. Toimikunta tuotti nuorisotyön sosiaaliseen mediaan videoita muun muassa rasminvastaisesta viikosta ja Pridestä. Lisäksi se aloitti yhteistyön Kuuloliiton nuorten kanssa tutustumalla heidän toimintaansa – yhteistyö jatkuu vuonna 2025.

Nuorisokokous järjestettiin nuorisopäivien yhteydessä Turussa, jossa

Nuorisotoimikunta 2024:
puheenjohtaja Eelis Seilola, Jarl Hanhikoski, Nicholas Worseck, Emmi Mäki-Latvala, Enni Kuusinen, Juuso Ojala ja Mara Harjunmaa.

valittiin vuoden 2025 nuorisotoimikunta.

Kansainvälisten edustustehtävien ja yhteydenpidon lisäksi nuorisotyö osallistui kotimaiseen yhteistyöhön kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen yhteisessä sateenvarjoverkostossa, joka kokoontui vuoden aikana noin kymmenen kertaa. Lisäksi nuorisotyö osallistui vaikuttamistyöhön, kuten Allianssin (nyk. Nuorisoala) tapahtumiin.

Monika Hamälä

Pohjoismaisen juniorileirin järjestelyistä vastasi tällä kertaa Ruotsi.

ALUETYÖ

Aluetyön (STEA: Ak 6) keskeisiä toimintoja olivat palveluohjaus, digi-tuki sekä järjestö- ja vapaaehtoistoiminta, jotka tukivat monipuolisesti viittomakielisten hyvinvointia ja osallisuutta. Digitaalisten ohjaus oli tärkeä osa toimintaa, ja sen avulla tuettiin asiakkaiden etätulkkauksen, digitaalisten palveluiden ja etätönnön työkalujen käyttöä.

Viittomakielinen vertaistuki oli myös keskeisessä roolissa, ja

sitä tarjottiin yksilöille ja ryhmille kaveritoiminnan kautta. Senioreille ja yhdistystoimijoille järjestetyt etätilaisuudet toimivat merkittävinä vertaistuellisina kohtaamispaikkoina. Lisäksi aluetyö koordinoi STEAn jäsenjärjestöavustusta, jota jaettiin 21 jäsenyhdistykselle tukemaan yhdistystoimintaa ja yhteistyötapahtumia.

Keväällä 2024 tehtiin henkilöstömuutoksia, joiden myötä aluetyön

vastuualueita ja työtapoja järjesteltiin uudelleen. Digituen palvelu yhdistettiin palveluohjaukseen sekä järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan. Vuoden lopussa aluetyössä oli 10 työntekijää ja 31 vapaaehtoista digitaalisen ohjaajina, kaveritoiminnan tukihenkilöinä sekä seniorityöryhmässä.

HELENA TORBOLI
JOHTAJA

Viittomakielinen palveluohjaus

Viittomakielinen palveluohjaus tarjoaa yksilöllistä tukea, neuvontaa ja ohjausta arkielämän eri tilanteissa. Vuonna 2024 palveluohjausta sai 465 asiakasta, ja tapaamiskertoja kertyi 3 400. Määrä väheni edellisvuodesta aluemuutosten myötä. Asiakkaat saivat apua arjessa selviytymiseen, erityisesti kielitukea viranomaisasioinnissa ja päivittäisissä tilanteissa.

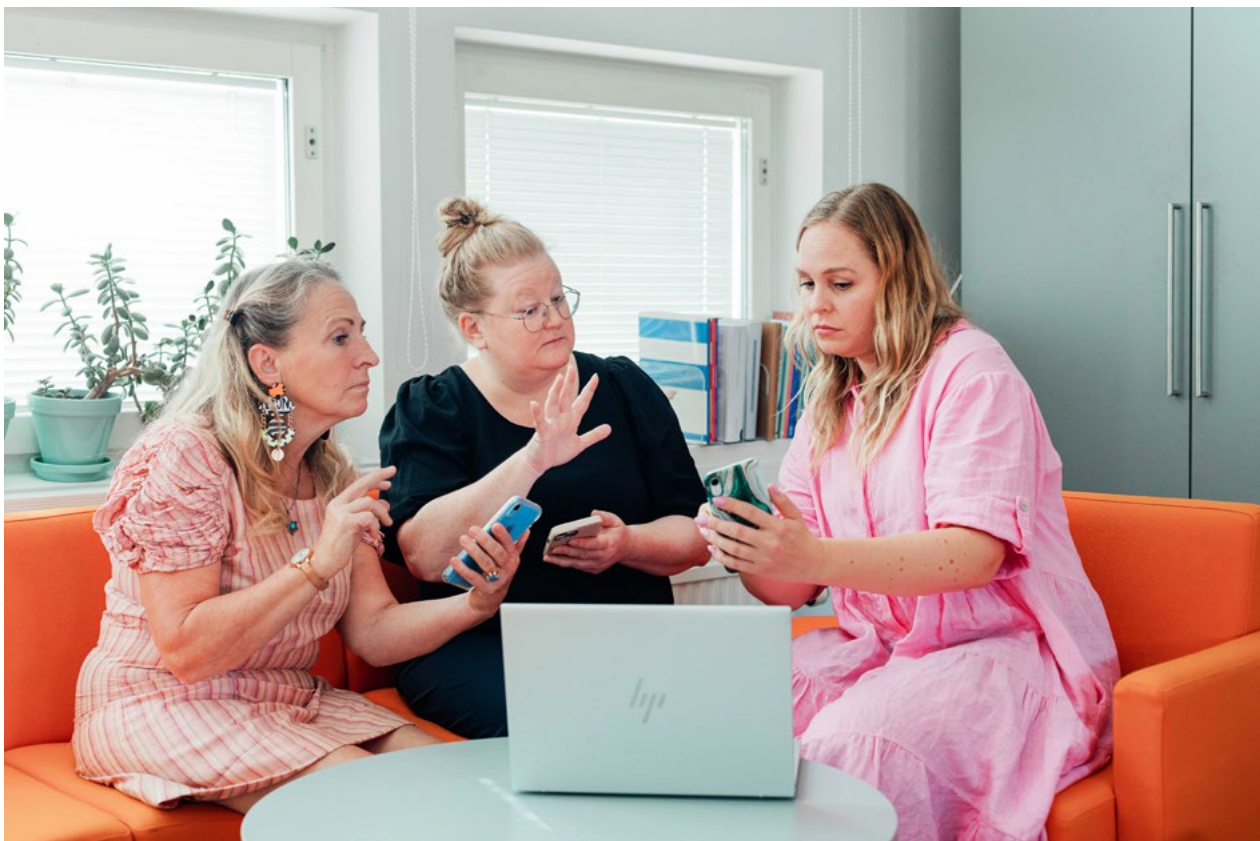
Syksyllä käyttöön otetut palvelupäivät rohkaisivat asiakkaita hyödyntämään etäyhteyksiä, joita käytti 62 % asiakkaista. Etäasiointi helpotti yhteydenottoja ja vähensi matkustustarvetta, mutta osalle fyysiset tapaamiset olivat edelleen se helpoin ja jopa ainoa tapa saada apua.

Aluetyöntekijät tekivät tiivistä yhteistyötä muun muassa Suomen Kuurosokeiden, Kuurojen Palvelu-

Asta Tikkanen

Oulussa järjestettiin viittomakielisten, kuulovammaisten ja kuulonäkövammaisten taiteilijoiden yhteinen näyttely kansainvälisen kuurojen viikon tapahtumaviikolla.

Heidi Koivisto Robertson

Palveluohjauksen toimintaa suunniteltiin ja kehitettiin vastaamaan toimintavuoden mukanaan tuomia haasteita.

säätiön, seurakuntien, hyvinvointi-alueiden ja viranomaisten kanssa. Yhteistyön avulla varmistettiin, että asiakkaat saivat kattavaa ja heidän tarpeisiinsa sopivaa tukea. Aluetyöntekijät osallistuivat myös alueellisiin tapahtumiin ja järjestivät esimerkiksi Oulussa kansainvälisen kuurojen viikon tapahtumaviikon, joka huipentui viittomakielisten, kuulovammaisten ja kuulonäkövammaisten taiteilijoiden yhteiseen näyttelyyn.

Palveluohjauksen vaikutuksia arvioitiin asiakaspalautteilla, joita saatiin 65 asiakkaalta tai heidän läheisiltään. Palautteen mukaan 88 % koki tietojensa ja taitojensa lisääntyneen, ja 38 % kertoi taitojensa hoitaa omia asioitaan parantuneen

ohjauksen ansiosta. Kuitenkin 24 % koki tarvitsevansa viittomakielistä palveluohjausta jatkossakin. Saadun palautteen avulla palveluja kehitetään yhä paremmin asiakkaiden tarpeita vastaaviksi.

Vuosi 2024 toi mukanaan muutoksia ja haasteita, mutta viittomakielinen palveluohjaus säilyi asiakaslähtöisenä ja tarpeisiin vastaavana. Asiakaspalautteen perusteella omakielinen palveluohjaus oli keskeisessä roolissa asiakkaiden tietojen ja taitojen lisäämisessä, auttaen heitä selviytymään arjessa ja löytämään oikeat ratkaisut henkilökohtaisiin tarpeisiinsa.

Yhteensä

465

asiakasta

3 400

tapaamiskertaa

Järjestötoiminta

Viittomakielinen järjestötoiminta tarjosi jäsenyhdistysten vapaaehtoisille neuvontaa, ohjausta ja koulutusta järjestötoiminnan tueksi. Järjestötoiminnan asiantuntijat antoivat ohjausta videopuheluilla, viesteillä ja yhdistystapaamisissa. Yhteydenottoja oli yhteensä 295, ja yhdistystapaamisia järjestettiin 60, joista kolme etänä.

Yhdistyskohtaisia koulutuksia pidettiin 12 kertaa, ja niiden aiheina olivat muun muassa turvallisemman tilan periaatteet, hallituksen tehtävät ja digitaalisten työkalujen käyttö yhdistystoiminnassa. Lisäksi järjestettiin yhdistysten yhteinen kehittämisspäivä, jossa käsiteltiin liiton

ja jäsenyhdistysten suhdetta sekä yhdistysten toimintatapoja. Kehittämisspäivää kiiteltiin ja sen toivottiin jatkuvan. Koulutukset saivat positii- vista palautetta, ja osallistujat kokivat oppineensa uusia tapoja kehittää yhdistystoimintaa ja vahvistaa yhteisön osallisuutta. Osallistujat toivoivat lisää koulutuksia myös jatkossa.

Vuonna 2024 valmisteltiin Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhlavuotta, ja jäsenyhdistyksiä osallistettiin järjestämään juhlavuoden aluetapahtumia yhdessä. Tämä yhteistyö vahvisti yhdistysten yhteisöllisyyttä ja oli keskeinen osa vuoden toimintaa.

Pitkän tauon jälkeen perustettiin uusi jäsenyhdistys, Kuurojen Taiteili-

jakilta ry, joka toi järjestötoimintaan uusia kasvoja ja lisäsi entisestään yhteisön monimuotoisuutta.

Etäyhdistysiltoja järjestettiin yhdeksän, ja niihin osallistui 116 henkilöä – enemmän kuin edellisenä vuonna. Tilaisuuksissa käsiteltiin ajankohtaisia aiheita ja yhdistysten tulevaisuutta. Osallistujat kokivat ne tärkeiksi yhteisön kohtaamispaikoiksi, ja moni kertoi hyödyntäneensä oppeja yhdistystoiminnassaan.

Palautteiden mukaan viittomakielinen neuvonta, ohjaus ja tuki järjestötoiminnassa antoivat osallistujille turvallisuuden tunnetta, varmuutta toiminnan toteuttamiseen sekä kielellistä tukea.

Helena Torboli

Liittokokousta seuraavana päivänä kokoonnuttiin järjestötoiminnan kehittämisspäivään.

Vuoden 2024 vapaaehtoinen Sirpa Jakonen

Kuurojen Liitto etsi vuoden 2024 loppupuolella henkilöä, joka on ansioitunut vapaaehtoistyössään. Vuoden vapaaehtoinen julkistettiin vapaaehtoisten päivän etätapahtumassa, ja tittelin sai mikkililäinen Sirpa Jakonen.

Sirpa on ollut korvaamaton tukihenkilö alueensa kuuroille. Hän on auttanut ikäihmisiä osallistumaan tapahtumiin ja tarjonnut heille mahdollisuuden päästä kodin ulkopuolelle virkistäytymään. Lisäksi hän on tukenut kaupunkiin muuttaneita kuuroja sopeutumaan ja liittymään yhdistystoimintaan. Sirpa tunnetaan sitoutuneena vertaistukena, joka edistää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Susanna Heilmä

Taiteilijoille oma yhdistys

Kuurojen Liitto sai vuonna 2024 pitkästä ajasta uuden jäsenyhdistyksen, Kuurojen Taiteilijakilta ry:n. Yhdistys tuo yhteen kuuroja ja viittomakielisiä taiteilijoita eri taiteen aloilta ja edistää heidän näkyvyyttään, verkostoitumistaan ja osallisuuttaan suomalaisessa taidekentässä. Toiminta perustuu viittomakielisen kulttuurin ja taiteen monimuotoisuuden vahvistamiseen. Taiteilijakilta sai jo ensimmäisenä toimintavuotenaan runsaasti uusia jäseniä.

Kaveritoiminta

Kaveritoiminta on vertaistukitoimintaan pohjautuvaa viittomakielistä vapaaehtoistoimintaa. Erityisen suosittuja olivat ryhmäkokoukset, joista ylivoimaisesti eniten osallistujia vetivät seniorien etätapaamiset Zoomissa. Vuoden aikana järjestet-

tiin 11 kokoontumista, joihin osallistui yhteensä 83 eri senioria ympäri Suomea, ja osallistumiskertoja kertyi 429. Tapaamisissa käsiteltiin muun muassa etätulkin käyttöä, kodin turvallisuutta, viittomakielilakia, hautausta ja kuurojen historiaa.

Vantaalla jatkettiin suosittuja kahvittelu- ja lounaskokouksia, joissa osallistujat maksoivat vapaaehtoisen lounasmaksun. Näitä järjestettiin vuoden aikana 19 kertaa, ja mukana oli 23 eri henkilöä yhteensä 124 osallistumiskerralla. Myös Helsingissä aloitettiin kahvilakokoukset – kahvilassa kokoonnuttiin kahdeksan kertaa ja retkillä kahdesti, ja osallistujia oli yhteensä 109.

Kaveriryhmiä oli kaksi: miesten ryhmä sekä Arjen ilot -ryhmä, jossa keskustelu oli erityisen vilkasta ja voimaannuttavaa. Zoom-kokoukset mahdollistivat osallistumisen eri puolilta Suomea, mikä auttoi tutustumaan uusiin ihmisiin ja luomaan kontakteja. Samalla ne tarjosivat mahdollisuuden tavata vanhoja koulutovereita jopa vuosikymmenien jälkeen.

Toiminnassa oli mukana 19 tukihenkilöä, jotka antoivat aikaansa vapaaehtoistoiminnalle eri tavoin. Palaute viittomakielisestä tuesta oli erittäin positiivista – erityisesti omalla kielellä keskusteleminen koettiin ensiarvoisen tärkeäksi. Mahdollisuus tulla kuulluksi ja ymmärretyksi vahvisti osallistujien hyvinvointia ja jaksamista. Kaveritoiminnan kautta tarjottiin tukea ja yhteisöllisyyttä sekä mahdollisuus uusien ystävyysuhteiden luomiseen.

Mervi Nevalainen

Omalla kielellä keskusteleminen on tärkeää vapaaehtoistoimintaan osallistujille.

Digituki

Digituki on viittomakielistä digitaitojen ja sähköisten palvelujen ohjausta yksilöille ja pienryhmille sekä tiedottamista digiasioista sosiaalisessa mediassa. Vuonna 2024 yksilöllistä ohjausta sai 117 asiakasta, ja ohjauskertoja kertyi yhteensä 486. Syksyllä ohjauksen määrä väheni huomattavasti kevääseen verrattuna aluetyön muutosten vuoksi. Pääkaupunkiseudulla ja Etelä-Suomessa tukea sai kasvokkain, muualla pääasiassa etänä.

Jäsenyhdistyksille järjestettiin ryhmäkoulutuksia toiveiden mukaan. Ryhmäohjauksia pidettiin kahdeksan kertaa eri puolilla Suomea, ja niihin osallistui yhteensä 230 henkilöä. Lisäksi eri alueilla toimi 6–11 vapaaehtoista, jotka tukivat asiakkaita ja osallistuivat ohjaukseen.

Digituki tuli erityisen tarpeeseen älypuhelin- ja videoyhteyksien käytössä sekä verkkohuijausten yleistyessä. Asiakkaille tarjottiin apua teknisten ongelmien ratkaisuun sekä opastusta turvalliseen verkkoasiointiin.

Asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä viittomakieliseen digitukeen ja kokivat, että digiasioiden ymmärtäminen on helpointa omalla kielellä. Erityisesti pääkaupunkiseudulla on paljon maahanmuuttajakuoroja, joille viitottu tuki on tärkeää. Asiakaspalautteen perusteella suuri osa asiakkaista on oppinut hoitamaan asioitaan etänä sekä tunnistamaan ja suojautumaan huijauksilta paremmin.

Viittomakielinen digituki käynnistyi vuonna 2017 laajalla tarvekartoit-

tuksella ja on sen jälkeen tarjonnut säännöllistä ohjausta asiakkaille. Lähes kahdeksan vuoden aikana yksilöllistä ohjausta annettiin yhteensä 3 675 kertaa, ryhmäohjauksia järjestettiin 95 ja niihin osallistui noin 970 henkilöä. Lisäksi someen tuotettiin noin 60 viitottua tai kuvalista ohjetta, joista monet ovat olleet asiakkaille hyödyllisiä. Jatkossa digitukea tarjotaan vapaaehtoistyön ja palveluohjauksen kautta. Muutos tarkoittaa erillisen digitukipalvelun päättymistä, mutta viittomakielistä digitukea on yhä saatavilla osana muita palveluja.

Noin 8 vuoden aikana
annettiin:

yksilöllistä ohjausta

3 675 kertaa

ryhmäohjausta

95 kertaa

HALLINTO

Talous

Vuonna 2024 Kuurojen Liiton tuotot olivat 6,5 milj. euroa ja kulut 6,5 milj. euroa. Tulos oli 23 tuhatta euroa ylijäämäinen. Vastaavat luvut vuonna 2023 olivat: tuotot 6,7 milj. euroa, kulut 7,1 milj. euroa ja tulos 0,4 milj. euroa alijäämäinen. Suurin kuluerä, kuten aiemminkin, oli henkilöstökulut, jotka olivat 3,3 milj. euroa. Vuonna 2023 henkilöstökulut olivat 3,7 milj. euroa.

Kuurojen Liiton tuotot koostuvat pääosin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn, opetus- ja kulttuuriministeriön ja ulkoministeriön avustuksista, valtionosuuksista, varainhankinnan keräystuotoista ja videotuotannon tuotoista. STEAn avustukset pysyivät ennallaan vuonna 2024. Lisäksi saatiin Paikka auki -avustus yhdelle nuorelle. Taiken avustus kulttuurituotannolle sen sijaan laski 5 000 eurolla 40 000 euroon. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama viittomakielen tutkimusrahoitus väheni 50 000 eurolla ja oli vuonna 2024 yhteensä 200 000 euroa.

Tilitoimistona jatkoi Econia Oy ja kirjanpito-ohjelmana Netvisor. Kirjanpidossa on vakiintunut vuoden 2021 alusta lähtien aloitettu käytäntö palkkojen ja kulujen tarkoista jyvityksistä eri kustannuspaikoille STEAn laillisuustarkastusraportin (2020) mukaisesti.

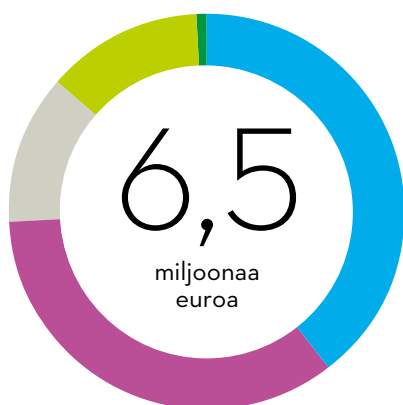
Vuoden 2023 alijäämäinen tulos vahvisti muutosneuvottelujen

tarpeen, vaikka vuoden 2024 avustukset säilyivät pääosin ennallaan. Liiton taloutta on jo usean vuoden ajan rasittanut STEAn avustusleikkaukset. Raskaan muutosneuvotteluvuoden jälkeen vuoden 2024 tulos muodostui hieman budjetoitua paremmaksi.

Kesäkuussa saatiin tietää, että Kuurojen Liitto saa Bovallius-säätiöltä yhteensä 150 000 euroa kolmivuotiselle viittovien lasten kielikerhohankkeelle. Hanke käynnistyi vuoden 2024 lopulla.

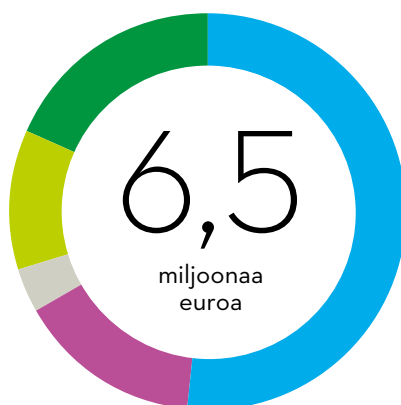
Loppuvuodesta 2024 huolta herättivät STEAn suunnittelemat avustusleikkaukset vuosille 2025–2027. Syksyllä saatiin ennakkotietoa vuoden 2025 leikkausprosentteista, mutta leikkaukset osoittautuivat odotettua suuremmiksi. Avustukset vähenivät yhteensä 266 470 eurolla, eikä Paikka auki -avustusta enää myönnetty. Myös tekstipuhelupalvelun (TPP) avustus päättyi.

Kuurojen Liiton tuotot 2024

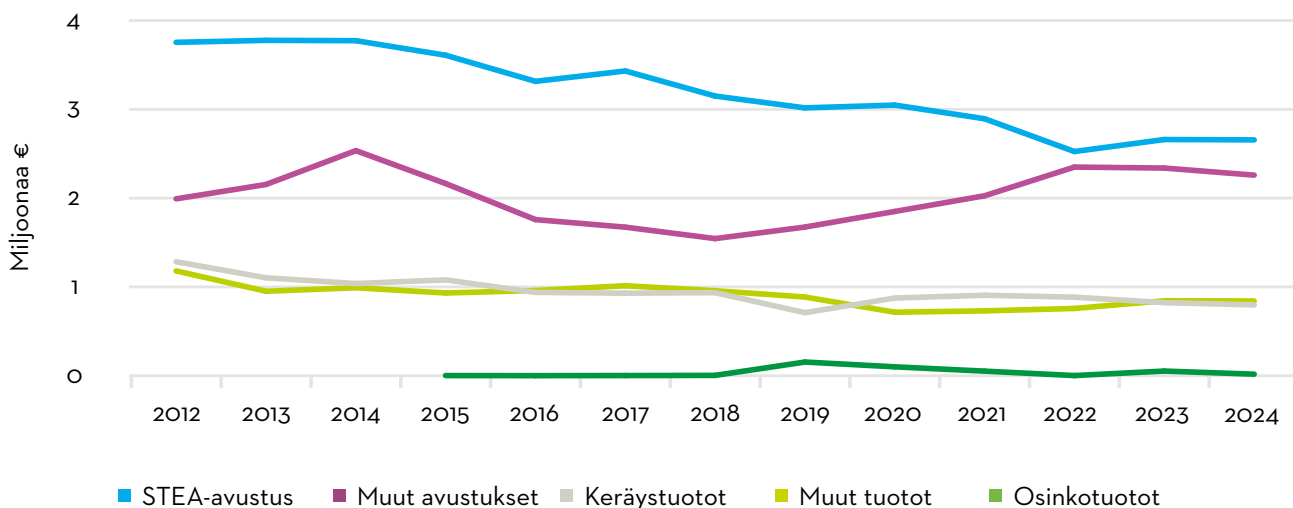
- STEA-avustus 40,4 %
- Muut avustukset 34,4 %
- Keräystuotot 12,1 %
- Muut tuotot 12,8 %
- Osinkotuotot 0,3 %

Kuurojen Liiton kulut 2024

- Henkilöstökulut 50,3 %
- Huoneisto- ja laitteistokulut 17,3 %
- Matkakulut 2,1 %
- Hankintakulut 10,5 %
- Muut kulut 19,8 %

Kuurojen Liiton tuottojen kehitys vuosittain

Varainhankinta

Vuoden 2024 aikana saadut lahjoitukset olivat merkittävä osa Kuurojen Liiton toiminnan rahoitusta. Ne tukivat liiton tavoitteita ja mahdollistivat laaja-alaisen työn viittomakielisten hyväksi. Vuoden painopiste oli erityisesti kuukausilahjoituskampanjoiden kehittämisessä ja toimintatapojen tehostamisessa.

Nykyinen CRM-järjestelmämme (asiakkuudenhallinta) mahdollisti tehokkaamman sähköpostikampanjoinnin ja markkinointiautomaation, mikä paransi kampanjoiden kohdentamista ja vahvisti niiden vaikuttavuutta. Yhteistyössä telemarkkinointitoimisto Gainerin kanssa toteutettiin kaksi kuukausilahjoituskampanjaa: kesällä kontaktoitiin nykyisiä kertalahjoittajia ja syksyllä tavoiteltiin uusia lahjoittajia pilotilla,

jossa yhdistettiin digitaalinen markkinointi ja telekontaktointi. Tämä lähestymistapa tuotti lupaavia tuloksia ja rohkaisee jatkokehitykseen.

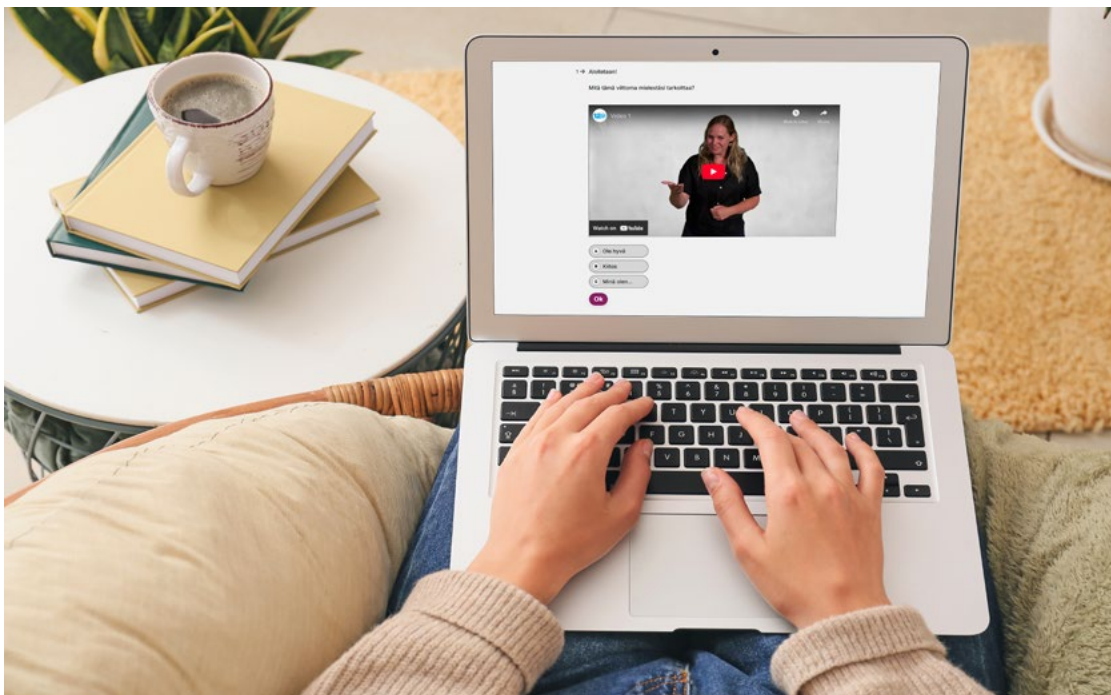
Vuoden aikana toteutettiin seitsemän suoramarkkinointikampanjaa, joiden avulla välitettiin lahjoittajille tietoa liiton työstä ja saavutuksista. Kampanjat tuottivat hyviä tuloksia ja osoittivat, että suorapostitus on edelleen tärkeä ja toimiva keino tavoittaa lahjoittajia.

Digimarkkinointia kehitettiin yhteistyössä kuopiolaisen Soller-tiksen kanssa. Viikoittaiset julkaisut sosiaalisessa mediassa lisäsivät tietoisuutta liiton työstä, ja kuukausittaiset kampanjat ohjasivat uusia lahjoittajia lahjoitussivuille. Kuurojen Liittoa voi tukea sekä liiton omissa kanavissa että Lahjoittamo- ja Aut-

tamisesta Arkea -palveluissa.

Toimintavuonna 2024 Pieni ele -keräys järjestettiin kahdesti: alkuvuodesta presidentinvaalien ja kesäkuussa europarlamenttivaalien yhteydessä. Kuurojen Liitto osallistui keräyksiin kahdeksan paikallisyhdistyksen voimin. Lisäksi liitto oli mukana Vala ry:n Hyvä testamentti -kampanjassa, joka lisää tietoisuutta testamenttilahjoitusten merkityksestä yleishyödyllisten järjestöjen hyväksi.

Julkisten avustusten väheneminen haastaa toimintamme rahoitusta, mutta kehitämme varainhankintaa määrätietoisesti. Lahjoitukset merkitsevät meille enemmän kuin pelkkiä euroja – ne ovat lupauksia yhdenvertaisemmasta tulevaisuudesta. Lämmin kiitos tuestanne.

Digi- ja telekampanjoinnin yhdistämisellä tavoitettiin uusia, potentiaalisia lahjoittajaryhmiä.

Henkilöstö

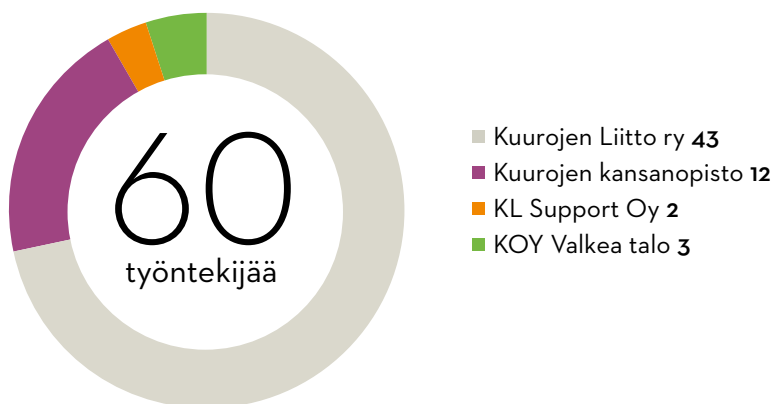
Kuurojen Liitossa käytiin alkuvuodesta 2024 muutosneuvottelut liiton taloustilanteen heikennyttä. Neuvottelujen seurauksena henkilöstöä lomautettiin, osa-aikaistettiin ja irtisanottiin. Vuoden lopussa kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä oli 55. KL Support Oy:n henkilöstömäärä pysyi ennallaan, kun taas Kiinteistö Oy Valkean talon henkilöstö väheni viidestä kolmeen.

Vuoden aikana määräaikaisten työntekijöiden osuus nousi hie-
man, noin 10 prosenttiin. Tunti- tai
keikkatyöntekijöitä oli vuoden
aikana noin 94. Naisten osuus liiton
työntekijöistä nousi edellisvuoteen
verrattuna 6,5 prosenttiyksiköllä, ja
vuoden lopussa noin 84 % henkilös-
töstä oli naisia. Työntekijöiden kes-
ki-ikä oli vuoden lopussa 52 vuotta.

Loppukesän ja alkusyksyn aikana
Valkeassa talossa työskentelevät
työntekijät muuttivat kaikki samaan
kerrokseen. Muutosta pidettiin
myönteisenä, sillä se edistää arjen
kohtaamisia – erityisesti hybridityön
aikakaudella, jolloin toimistolla ei
olla päivittäin. Kohtaamisia ja yhtei-
söllisyyttä toivottiin lisää erityisesti
alkuvuoden palautteissa.

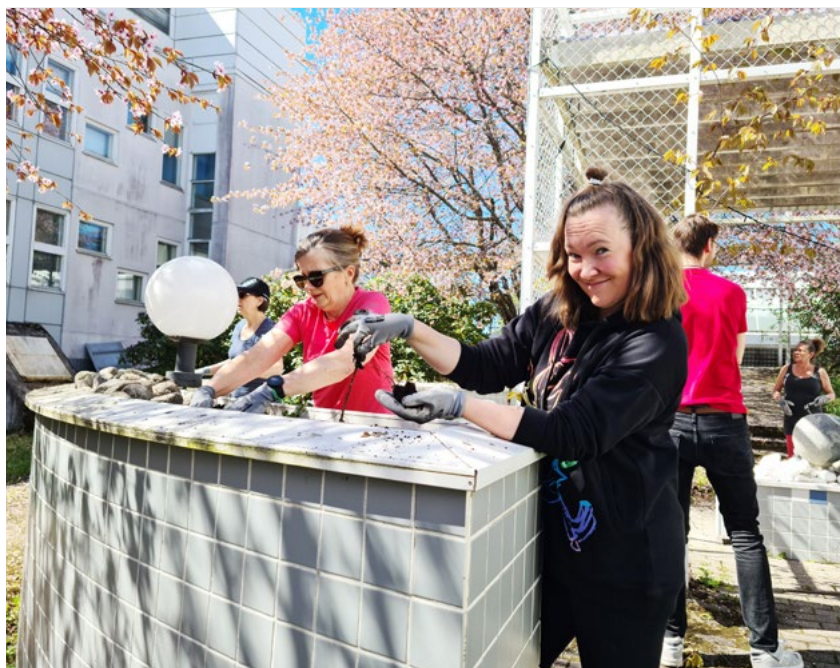
Henkilöstön yhteinen syyskau-
den aloitus järjestettiin syyskuussa
Valkeassa talossa. Tilaisuudessa
käsiteltiin liiton tulevaa satavuot-
tisjuhlavuotta, strategiaproessin
etenemistä sekä rahoitushake-
muksia. Viestinnän kanssa tehtiin
tiivistä yhteistyötä ajankohtaisten
asioiden tiedottamisessa intrassa ja
henkilöstön tiedotustilaisuuksissa.
Tiedotusta toteutettiin suomeksi,
ruotsiksi ja viittomakielellä.

Kuurojen Liiton konsernin henkilöstön määrä

Palautteen perusteella sisäinen
viestintä toimii liitossa hyvin ja
tukee myös etätönn tekemistä.
Työntekijät kokevat saavansa riit-
tävästi tietoa ja kuuluvansa osaksi

työyhteisöä. Erityisesti henkilöstön
tiedotustilaisuudet saivat kiitosta.
Vuorovaikutuksessa eri prosessien
välillä nähtiin yhä kehitettävää.

Tina Viira

Toukokuussa Valkean talon pihatalloissa oli mukana runsaasti liiton työntekijöitä.

Hallinto- ja tukipalvelut

Liiton hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat talous- ja yleishallinto sekä assistentti- ja tulkkauspalvelut. Johdoryhmällä ja luottamusorganisaatiolla oli käytössään suunnitelmien mukaiset assistenttipalvelut yhdistyksen johtamiseen ja sääntömääräisen toiminnan toteuttamiseen. Vastuualueeseen sisältyivät myös liittokokouksen ja järjestöpäivien suunnittelu ja järjestäminen. Tapahtumat ja kokoukset toteutettiin sekä etänä että lähitilaisuuksina. Järjestöpäivät 2024 jouduttiin peruuttamaan suurlakon vuoksi kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Liittokokous järjestettiin 8. kesäkuuta Valkeassa talossa, ja siinä hyväksyttiin uusi sääntö, jonka mukaan hallituksessa on jatkossa kuusi jäsentä ja puheenjohtaja.

Kiinteistö Oy Valkean talon peruskorjaushanke sekä tilasuunnittelu työllistivät hallintoa läpi vuoden. Vuoteen vaikuttivat myös muutosneuvottelut ja niistä seuranneiden päätösten toimeenpano.

Liiton tulkit tuottivat viittomakielien tulkkauspalvelua organisaation työntekijöiden tarpeisiin. Vuonna 2024 vastaanotettiin 563 tulkkaustilausta. Suurin osa tulkkauksista toteutui kieliparilla suomi – suomalainen viittomakieli, mutta tulkkausta tehtiin myös suomenruotsalaisella viittomakielellä, ruotsiksi ja englanniksi. Tulkkiressurssien pienennyttyä aloitettiin syyskaudella keskustelut työelämätlukkauksen uudelleenorganisoinnista.

Tulkkauksessa keskityttiin edelleen erityisasiantuntemusta vaativiin

toimeksiantoihin, kuten oikeuksien valvontaan sekä liiton toimintaan, johtamiseen ja asiantuntijatyöhön liittyviin tilanteisiin. Lisäksi liiton tulkit vastasivat tulkkausjärjestelyistä, perehdyttivät ulkopuolisia tulkkeja ja neuvoivat muita toimijoita hyvissä käytänteissä.

Strategiakiertue

Toimintavuonna käynnistyi strategiakiertue, jonka tarkoituksena oli kerätä yhdistyksiltä ja yhteisöltä evästyksiä strategiakaudelle 2026–2030. Kiertue alkoi lokakuussa Hämeenlinnasta, ja vuoden 2024 aikana järjestettiin yhteensä kahdeksan tapaamista, osa paikan päällä ja osa etäyhteyksin Zoomin kautta. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 125 henkilöä.

Keskusteluissa nousivat esiin erityisesti tulkkauspalveluun liittyvät haasteet, työelämäsyryntä ja yhdistysten tulevaisuus. Monia huolestutti myös lasten ja nuorten oikeus viittomakieleen. Toiveina esitettiin muun muassa parempia viittomakielisiä palveluja terveydenhuollossa sekä senioripalvelujen kehittämistä.

Strategiakiertue jatkuu vielä vuoden 2025 aikana. Uudet strategiset tavoitteet vahvistetaan liittokokouksessa 2025.

JOHTORYHMÄ JA LUOTTAMUSORGANISAATIO

Liittokokous

Kuurojen Liiton liittokokous kokoontui 8.6.2024 Helsingissä. Liittokokouksessa oli edustettuna 26 kuurojenyhdistystä yhteensä 34 edustajalla.

Liittokokous esitti julkilausumassaan syvän huolensa Suomen hallituksen suunnittelemista sotejärjestöjen avustusten leikkauksista. Hallitus oli ilmoittanut leikkaavansa sotejärjestöiltä jopa aikaisemmin ilmoitettua enemmän sekä aikaista-

vansa leikkauksien toteuttamista.

Liittokokous vaati, että sotealan ja erityisesti vammaisjärjestöjen leikkauksia tulee merkittävästi kohtuullistaa. Leikkaus järjestöiltä on leikkaus tiedosta, tuesta, neuvonnasta ja vertaisuudesta usein haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille.

Julkilausumassa nostettiin esille, että liitto tarjoaa viittomakielisille vertaistukea, oikeuksienvälontää,

tiedonsaantia ja palveluohjausta valtakunnallisesti. Suomessa mikään muu taho ei tuota vastaavia palveluja yhtä laajasti suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä. Toiminnan alasajo tai lakkauttaminen tarkoittaisi monelle kuurolle yhdenvertaisuuden heikkenemistä ja pahimmillaan syrjäytymistä.

Heidi Kovisto Robertson

Liittokokoukseen osallistui 34 edustajaa 26 kuurojenyhdistyksestä.

Hallitus

Kuurojen Liiton hallitus kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa.

Kesäkuun liittokokouksessa liiton hallitukseen valittiin uudestaan tekstiiliartesaani Heidi Joffel Kotkasta ja filosofian maisteri Milla Pitkänen Jyväskylästä sekä uutena eläkeläinen Håkan Westerholm Porvoosta.

Hallituksen puheenjohtajana jatkaa KM Jaana Aaltonen Espoosta. Hallituksen muut jäsenet ovat lihanleikkaaja Olli Katainen Seinäjoelta, keilahallin hoitaja Bror-Erik Majors Vaasasta, talonmies Tomi Peura Nummelasta, eläkeläinen Liisa Särki-järvi Säynätsalosta, freelancer-näyttelijä Ronja Tammisara Vantaalta ja kasvatustieteen maisteri Mari Virtanen Nousiaisista.

Heidi Koivisto Robertson

Kesäkuun liittokokouksessa hallitukseen valittiin yksi uusi ja kaksi jatkavaa jäsentä.

Johtoryhmä

Johtoryhmän muodostivat viittomakielen- ja vaikuttamistyön johtaja Kaisa Alanne, viestinnän ja vertaistuen johtaja Laura Pajunen ja aluetyönjohtaja Helena Torboli sekä toiminnanjohtaja Markku Jokinen. Jokinen vastaa myös liiton hallinto-prosessista.

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 32 kertaa.

Johtoryhmän jäsenet
Laura Pajunen, Markku
Jokinen, Kaisa Alanne ja
Helena Torboli.

Heidi Koivisto Robertson

Edustukset

Aikakauslehtien Liitto

Abilis-säätiö

Aspa-säätiö

Eduskunnan vammaisasiain yhteistyöryhmä (VAMYT)

Eduskunnan viittomakielten verkosto

Ensietoverkosto

Erikoiskirjastojen neuvosto (EriK)

Esteettömän matkustamisen yhteiskehitysryhmä EMY (VR:n ja HSL:n yhteinen)

European Society for Mental Health and Deafness (ESMHD)

European Union of the Deaf (EUD)

European Union of the Deaf Youth (EUDY)

Hilma-verkosto

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Hyvä testamentti -verkosto

Ihmisoikeuskeskus

Ihmisoikeusverkosto (Ihmisoikeusliitto ry)

Ihmisoikeustyötä tekevien järjestöjen verkosto

Jyväskylän yliopisto/Viittomakielen keskus

Kela yhteistyöverkosto

Kiinteistö Oy Valkea talo

Kirjastokaista.fi

Kirkkohallitus/Kirkon viittomakielisen työn linjaus -työryhmä

KL-Support Oy

Kotimaisten kielten keskus

Kumpparit-työryhmä

Kuurojen kansanopisto

Kuurojen Palvelusäätiö

Kuurojen Pohjoismainen Neuvosto (KPN)

Kuurojen Pohjoismainen Nuorisoneuvosto (KPNN)

Kynnys ry

Lastensuojelun Keskusliitto

Naisjärjestöjen Keskusliitto

Nordisk Audiologisk Selskab

Pieni ele

Pohjoismainen viittomakielten verkosto

Pohjola-Norden

STEA

Sateenvarjoverkosto

Sininauhaliitto

Sosiaalialan Työntekijä- ja Toimialaliitto

SOSTE, Suomen sosiaali- ja terveys ry

SOVATEK-säätiö

Suomen audiologian yhdistys - Finlands audiologiska förening ry

Suomen Kansanopistoyhdistys

Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi

Suomi.fi -portaalin käyttäjäryhmä

Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä

Työväen museoyhdistys ry

Vallin digiverkosto

Vammaisfoorumi

Vammaisjärjestöjen naisverkosto

Vammaiskumppanuus ry

Vanhustyön keskusliitto ry

Vastuullinen lahjoittaminen ry (VaLa)

VATES-säätiö

Veronmaksajain keskusliitto

Viittomakieliasioiden neuvottelukunta

Viittomakielten ad hoc -asiantuntijaryhmä, 2023-2026 (OPH)

VR vammaistyöryhmä

Vähemmistökielten verkosto, Kotimaisten kielten keskus

World Federation of the Deaf (WFD)

WFD Youth Section (WFDYS)

Yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunta (2020-2026)

Yle - raati ja saavutettavuusverkosto

Toimikunnat

HELsign 2024 järjestelytoimikunta

Kansainvälinen toimikunta

Kulttuuripoliittinen työryhmä

Kuurojen kulttuuripäivät 2024 järjestelytoimikunta

Kuurojen lehden toimitusneuvosto

Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhlatuimikunta

Kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma 2025 järjestelytoimikunta

Museotoimikunta

Nuorisotoimikunta 2024

Seniorityöryhmä 2024

Totuus- ja sovintoprosessia koskeva työryhmä

Viittomakielten elvytystyöryhmä

Kuurojen Liiton kulttuurituotanto

Kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma 2025 järjestelytoimikunta.

KUUROJEN KANSANOPISTO

Kuurojen kansanopisto profiloituu vahvana kotoutumiskouluttajana. Valtaosa opiston opiskelijaviikoista kertyi viittomakielisten, huonokuuloisten ja kuulevien kotoutumiskoulutuksesta. Myönteistä on, että myös huonokuuloisten koulutuslinja on vakiintunut osaksi toimintaa. Toisaalta koulutuksen järjestämiseen liittyviä haasteita aiheuttivat valtakunnalliset suunnitelmat ja päätökset, joissa kotoutumiskoulutuksen vastuut siirtyvät eri toimijoiden välillä. Siitä huolimatta opiskelijamäärä ylitti edelleen opiston vastaanottokyvyn.

Kotoutumiskoulutus tuotti noin 90 % vuoden 2 360 opiskelijaviikosta, joista 880 liittyi vaikeasti vammaisten opetukseen.

Opiston toiminta jatkui edelleen väistötiloissa, mutta uusien tilojen suunnittelu eteni hyvin. Maahanmuuttajakoulutuksen lisäksi tarjolla oli pitkiä opintolinjoja: OKM:n rahoittama täydennyskoulutuslinja kotoutumisajan ylittäneille opiskelijoille, navigaattorilinja Suomessa kasvaneille viittomakielisille, jotka tarvitsevat tukea urakehityksessään, sekä viittomakielen linja kuuleville. Useita opiskelijoita on voitu tukea myöntämällä heille osittainen tai täydellinen opintomaksuhelpotus opintosetelien avulla.

Opistolla opiskeli päivittäin noin 80 opiskelijaa. Lisäksi järjestettiin jonkin verran lyhytkursseja sekä kol-

Mari Lindholm

Joulukuussa kansanopiston kuurot, huonokuuloiset ja kuulevat opiskelijat tekivät yhteistaideteoksia aiheesta "aineettomia toiveita joulun alla".

men viikon mittainen vapaamuotoinen kesäkurssi maahanmuuttajille.

Opiston henkilökuntaan on liittynyt uusia viittomakielentaitoisia opettajia, mikä on mahdollistanut entistä sujuvamman yhteistyön opettajakunnan kesken. Lisäksi viittomakielentaitoiset opettajat ovat voineet hyödyntää tukiviittomia suomen kielen opetuksessa.

Opettajakunta on kouluttautunut aktiivisesti vuoden aikana. Kansanopistojen johtajakoulutukseen osallistui kaksi henkilöä, ja lisäksi yksi henkilö toimi mentorina. Opettajat ovat myös opiskelleet tekoälyn

hyödyntämistä opetuksessa sekä valmistautuneet osaamisperusteeseen arviointiin siirtymiseen. Opisto osallistui lisäksi Kansanopistoyhdistyksen koulutuksiin ja tapahtumiin, kuten kansanopisto-, talous- ja rehtoripäiville sekä maahanmuuttajakoulutusta käsitteleviin tilaisuuksiin.

KONSERNIYHTIÖT

Heidi Kivistö Robertson

Kuurojen Liitto -konserni koostuu Kuurojen Liitosta, KL Support Oy:stä (omistus 100 %), Kiinteistö Oy Valkea talosta (omistus 54,8 %) sekä osakkuusyhtiö Humanistisesta ammattikorkeakoulusta Humakista (omistus 28,6 %). Konsernin tuotot olivat 7,8 milj. euroa ja tulos alijäämäinen 2,6 milj. euroa. Tulos muodostui selvästi alijäämäiseksi, koska Kiinteistö Oy Valkea talo teki 5 milj. euron arvonalennuksen kiinteistöön, mikä heikensi Kuurojen Liitto -konsernin tulosta.

KL Support Oy jatkoi kuurojen kommunikaation ja tiedonsaannin välineiksi (mm. tekstipuhelupalvelu) tarkoitettujen tietokoneiden vuokraustoimintaa. Sen liikevaihto oli 117 tuhatta euroa ja tilikauden voitto oli 9 tuhatta euroa.

Kiinteistö Oy Valkea talo tuottaa kiinteistöhallinnollisia ja ICT-palveluja tiloissaan toimiville järjestöille ja

sidosryhmille. Kiinteistön peruskorjauksen kolmas vaihe valmistui kesäkuussa, ja väistötilassa toimineita vuokralaisia siirtyi uusittuihin tiloihin. Samalla taloon muutti myös uusia vuokralaisia. Syyskuussa valmistui Valkean talon aulaan Kuurojen museon näyttelytila. Loppuvuonna valmisteltiin pintaremonttia ja muu-

tostöitä A-osan toiseen kerrokseen.

Valkean talon liikevaihto oli 1,9 milj. euroa vuonna 2024. Kiinteistöllä työskenteli vuoden lopussa kolme vakituista ja kaksi osa-aikaista työntekijää. Talossa järjestettiin keväällä kaikkien toimijoiden yhteiset pihatalkoot ja syksyllä suuren suosion saanut avoimien ovien päivä.

Tina Vihra

Syksyllä Valkeassa talossa järjestetty avoimien ovien päivä keräsi runsaasti kävijöitä.

Kuurojen Liitto ry:n jäsenyhdistykset 2024

		PERUSTETTU	JÄSENMÄÄRÄ 2024
Borgå Nejdens Döva - Porvoon Seudun Kuurot ry	1	1982	39
Espoon Viittomakieliset ry	1	1974	101
Etelä-Karjalan Kuurot ry	1	1908	54
Finlandssvenska teckenspråkiga rf	1	2002	154
Helsingin Kuurojen Yhdistys - Helsingfors Dövas Förening ry	1	1895	305
Kanta-Hämeen Viittomakieliset ry	1	1924	34
Itä-Savon Kuurot ry	1	1945	12
Pietarsaaren Seudun Kuurot ry, Jakobstads Nejdens Döva rf	1	1923	23
Jyväskylän Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	104
Jämsänjokilaakson Kuurot ry	1	1981	33
Keski-Uudenmaan Kuurot ry	1	1941	26
Kokkolanseudun Viittomakieliset ry	1	1929	14
Kotkan Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	30
Kouvolan Kuurot ry	1	1949	26
Kuopion Kuurojenyhdistys ry	1	1909	38
Kuurojen Taiteilijakilta ry	1	2024	28
CODA-yhdistys ry	1	1996	167
Lahden Kuurojen Yhdistys ry	1	1930	70
Mikkelin Kuurojenyhdistys ry	1	1937	34
Oulun Kuurojenyhdistys ry	1	1932	80
Pohjois-Karjalan Kuurot ry	1	1942	34
Porin Kuurojenyhdistys ry	1	1924	45
Raisio Seudun Viittomakieliset ry	1	2005	71
Rauman Seudun Kuurot ry	1	1941	27
Riihimäen Kuurot ry	1	1949	49
Rovaniemen Viittomakieliset ry	1	1949	20
Seinäjoen Seudun Kuurot ry	1	1929	59
Tammersig ry	1	2009	77
Tampereen Viittomakieliset ry	1	1898	99
Turun Kuurojen Yhdistys ry, Åbo Dövas Förening rf	1	1886	260
Uudenkaupungin Seudun Kuurot ry	1	1949	12
Vaasan Kuurojen Yhdistys ry, Vasa Dövas Förening rf	1	1897	55
Vantaan Kuurot - Vanda Döva ry	1	1979	108
Viito! ry	1	2005	47
Viittovat Perheet ry	1	2004	49
Woikkiksen Viittomakieliset ry	1	2004	18
Suomen Kuurojen Urheiluliitto ry, Finlands Dövas Idrottsförbund rf	1	1920	1001

37

3 403

KUUROJEN
LIITTO

Kuurojen Liitto ry
PL 57, 00401 Helsinki
kuurojenliitto.fi

